

**ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ
МИСТЕЦТВО
В НАЦІОНАЛЬНІЙ СИСТЕМІ
ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ
ОСВІТИ:
СУЧАСНИЙ ДОСВІД
І ПЕРСПЕКТИВИ**

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
І Всеукраїнської
науково-практичної
конференції**

**18-19 березня 2021 року
м. Одеса**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
Художньо-графічний факультет
*Кафедра теорії і методики
декоративно-прикладного мистецтва та графіки*

**ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНЕ МИСТЕЦТВО
В НАЦІОНАЛЬНІЙ СИСТЕМІ
ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ:
СУЧАСНИЙ ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ**

Тези доповідей
І Всеукраїнської науково-практичної
конференції

*18–19 березня 2021 року
м. Одеса*

Одеса
«Астропринт»
2021

УДК 745/749:37(477)(062.552)
Д28

Координатор проєкту **О. В. Ткачук**

Упорядники, відповідальні секретарі:
кандидат педагогічних наук, доцент **О. В. Ткачук**;
старший викладач **Т. С. Штикало**

Друкується за рішенням вченої ради Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (*протокол № 12 від 31 травня 2021 р.*)

Д28 **Декоративно-прикладне мистецтво в національній системі**
художньо-педагогічної освіти: сучасний досвід і перспективи : тези доповідей I Всеукраїнської науково-практичної конференції (18–19 березня 2021 р., м. Одеса) / коорд. проєкту О. В. Ткачук ; упоряд., відп. секр. : О. В. Ткачук, Т. С. Штикало ; ДЗ «Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського». — Одеса : Астропринт, 2021. — 92 с.

ISBN 978–966–927–738–1

У виданні представлено тези I Всеукраїнської науково-практичної конференції, що відбулася 18–19 березня 2021 року в Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» з ініціативи кафедри теорії і методики декоративно-прикладного мистецтва та графіки. Конференція збирала воедино досвід митців-просвітників, викладачів мистецьких освітніх закладів різних рівнів, діячів культури і мистецтв задля налагодження діалогу країн і регіонів, популяризації мистецьких традицій, виявлення ролі декоративно-прикладного мистецтва в розвитку сучасної художньої освіти.

УДК 745/749:37(477)(062.552)

ISBN 978–966–927–738–1

© ДЗ «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», 2021

мистецтва здається цікавим, роботи схожі на графічні зображення. Працюючи зі склом, пізнаємо нову технологію, яку можна використати у педагогічній діяльності, дотримуючись техніки безпеки.

Ткачук Олег Володимирович,

кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії і методики декоративно-прикладного мистецтва та графіки,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
tov121@ukr.net

Григоренко Катерина Вікторівна,

здобувач вищої освіти освітнього ступеня «магістр»,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
rara.avis231@gmail.com

ХУДОЖНІ МОТИВИ ЮВЕЛІРНИХ ПРИКРАС СТАРОДАВНЬОГО ЄГИПТУ ПЕРІОДУ СЕРЕДНЬОГО ТА НОВОГО ЦАРСТВ

Ключові слова: ювелірні прикраси, символізм у прикрасах, Стародавній Єгипет, ювелірне мистецтво, символіка, прийоми роботи зі склом та металом, костюм стародавніх єгиптян.

Людина у всі часи прагнула себе прикрасити, стати трішки краще, ніж вона є насправді, привернути увагу або показати свою значимість. Мета досягалася за допомогою декоративної косметики, вибагливості костюма і, безумовно, різноманітністю ювелірних прикрас. За допомогою прикрас людина могла підкреслити свій соціальний статус, фінансову стабільність та індивідуальний смак. У світовій історії важко знайти ще одну, подібну до Стародавнього Єгипту, ранню цивілізацію, майстри якої залишили б по собі таке різноманіття чудових за якістю і досконалих за художнім задумом ювелірних виробів.

Єгипетські золотих справ майстри створили майже всі відомі варіанти ювелірних прикрас, наділивши кожну з них неповторністю та індивідуальним стилем. Розглядаючи різноманіття тогочасних предметів, які дійшли до нашого часу, варто звернути увагу на те, для чого

використовувалася та чи інша прикраса, яке значення їй надавалося і на якій частині тіла вона носилася.

Відмінною особливістю давньоєгипетського мистецтва в цілому, і декоративно-прикладного як його частини, був глибокий символізм самого зображення, а також його обмеженість строгими релігійними канонами. Монументальність і контраст були основними художньо-виразними засобами, що знайшли свій прояв у формі, рельєфі, композиції та кольорі. У мистецтві стародавніх єгиптян не було нічого випадкового, а людина відчувала тісний взаємозв'язок зі світом богів і світом мертвих, головною метою яких була підтримка гармонії у всесвіті. Ювелірні прикраси служили не тільки і не стільки способом особистого самовираження, скільки своєрідним оберегом їх власника. Кожній деталі прикраси та матеріалу, з якого вона виготовлена, відводився особливий, сакральний сенс.

Магічний символізм єгипетських прикрас є відображенням символізму усього життя людей з країни фараонів. Вони вірили, що боги та мешканці загробного світу могли бути настільки ж реальні, як і вони самі. Від одних було потрібне заступництво, від інших захист. Те особливе ставлення, яке єгиптяни проявляли до релігії, культу мертвих і повсякденного вживання магічних амулетів, дозволяло їм інакше розуміти сенс життя, інакше відчувати час, інакше ставитися до смерті.

Незгасний в сучасному суспільстві інтерес до Стародавнього Єгипту, що виражається в моді на єгипетські мотиви в дизайні предметів декоративно-прикладного мистецтва в цілому, і ювелірних виробів зокрема, виправдовує необхідність і доцільність комплексного збору та аналізу матеріалу, що відображає історію розвитку єгипетського ювелірного мистецтва і технології виробництва прикрас в той час. Єгипетське ювелірне мистецтво заклало фундамент сучасних ювелірних традицій, створило передумови для подальшого розвитку дизайну натільних прикрас, та освоїло майже всі варіанти виробництва ювелірних виробів. Стародавні єгиптяни досконало оволоділи прийомами обробки металу, винайшли кольорове скло, виявили явище металевої дифузії, відкрили такі художньо-оздоблювальні прийоми як зернь і чорніння, а також передбачили техніку перегородчастої емалі.